

BELGISCHE SENAAT.

VERGADERING VAN 1 DECEMBER 1903.

Wetsvoorstel tot wijziging van sommige bepalingen betreffende de wijze van verkiezing der leden van de Handelsrechtbanken.

TOELICHTING.

De bepalingen, die de wijze van verkiezing der Handelsrechtbanken beheeren, zijn verspreid in de wet van 18 Juni 1869 op de rechterlijke inrichting, in de samengevoegde kieswetten van 30 Juli 1881, in de wetten van 2 Juni 1884 en 1 Mei 1895 waarbij de wijze van verkiezing der leden van de Handelsrechtbanken werd veranderd, en in de wet van 19 Mei 1898 tot herziening van de kiezerslijsten voor de Handelsrechtbanken.

Het Wetsontwerp, op 21 Januari 1896 door de Regeering ingediend en waarover, namens de Middenafdeeling van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, door den heer Ligy verslag werd uitgebracht op 5 Mei 1899, verzamelde die bepalingen in een wetboek en regelde volledig de inrichting der Handelsrechtbanken.

In afwachting dat die hervorming tot stand komt, zou het hoogst nuttig zijn van heden af in de bestaande wetgeving twee nieuwigheden op te nemen betreffende de kiesverrichtingen. Deze wijzigingen, aan het politiek kiesstelsel ontleend, waren door de Regeering voorgesteld in het ontwerp tot herinrichting der Handelsrechtbanken en werden zonder betwisting door de Middenafdeeling der Kamer aangenomen.

Hare onmiddellijke aanneming schijnt geen aanleiding te kunnen geven tot eenige moeilijkheid en tot eenige opmerking.

De eerste nieuwigheid bestaat in het wijzigen van de termijnen bepaald, eenerzijds, tusschen het tijdstip waarop de kandidaten worden voorgedragen en den datum der verkiezing, en, anderzijds, tusschen de oproeping der kiezers en den datum der verkiezing.

Die termijnen zijn thans wederzijds bepaald op 5 en 10 dagen.

Onder het bestaande stelsel, moeten de kiezers dus worden opgeroepen vóór het eindigen van den termijn bepaald voor het neêrleggen der kandidatenlijst.

Daaruit blijkt dat, wanneer de vergadering der kiezers niet plaats heeft omdat het getal kandidaten dit van de toe te kennen mandaten niet overtreft, het verzenden der oproepingsbrieven toch verplicht is.

Artikel 1 van het ontwerp wijzigt de termijnen gesteld voor het voordragen van kandidaten en het verzenden der oproepingsbrieven; het laat dus aan de gemeenten in dat geval toe aan de kiezers geen oproepingsbrief

te zenden, vermits aan dezen geen gevolg moet gegeven worden. Het bespaart tevens aan de besturen, belast met het opmaken van de oproepingsbrieven en het bestellen daarvan aan de belanghebbenden, volstrekt nuttelooze kosten, alsmede een aanzienlijk werk.

De tweede door het Wetsontwerp in te voeren nieuwigheid heeft ten doel, in ons stelsel van verkiezing voor de Handelsrechtbanken eene eenvoudige verandering in de huidige wijze van stemmen op te nemen.

Zooals de Koophandelskamer van Antwerpen het deed opmerken in het verzoekschrift, dat zij op 14 December 1901 tot den Voorzitter en de Leden van de Kamer der Volksvertegenwoordigers richtte, « vergt de naamafroeping, op een bepaald uur, vooral in de groote arrondissementen met duizenden kiezers, veel tijd en zijn daardoor de kooplieden noodzakelijk gedurende vele uren van hunne zaken afgetrokken.

» Die omstandigheid heeft voor gevolg dat een groot getal kooplieden en inzonderheid degenen die het grootste belang hebben bij de goede samenstelling der Handelsrechtbank, niet naar de stembus gaan.

» De belangrijkheid hunner zaken, de noodzakelijkheid waarin ze zich bevinden de brieven uit den vreemde in ontvangst te nemen en er op te antwoorden, alsmede op de telegrammen, enz., dat alles verplicht hen de kieszaal te verlaten en zeer dikwijls kunnen zij er slechts na afloop van de stemming terugkeeren. »

Die toestand kan worden verholpen door op de verkiezingen voor de Handelsrechtbanken de wijze van stemming toe te passen, die, zonder eenige afkeuring uit te lokken, voor de politieke verkiezingen werkt.

Dat is het doel van artikel 2 van het Wetsvoorstel.

VERSPREEUWEN.

WETSVOORSTEL.**ARTICLE PREMIER.**

Les §§ 1 et 2 de l'article 38 de la loi du 18 juin 1869 sur l'organisation judiciaire tel qu'il a été modifié par l'article II de la loi du 2 juin 1884 et par la loi du 1er mai 1895 et le § 1er de l'article 3 de la loi du 2 juin 1884 sont remplacés par les dispositions suivantes :

ART. 38, §§ 1 et 2. — Les électeurs sont convoqués à domicile et par écrit par le Gouverneur de la province, dans le courant du mois de juillet et au moins 5 jours avant celui de l'élection.

L'arrêté de convocation fixe la date de l'élection et le jour du ballottage éventuel, en laissant six jours francs entre le premier et le second scrutin. Il détermine les heures pendant lesquelles les électeurs sont admis au vote, en laissant entre l'ouverture et la clôture du scrutin un intervalle de 5 heures au moins. Il est publié au *Moniteur* au moins trente jours avant l'élection.

ART. 3, § 1er. — Les candidats doivent être proposés au moins 15 jours francs avant celui où le scrutin doit avoir lieu.

ARTICLE 2.

L'article 9 de la loi du 2 juin 1884 est complété par la disposition suivante :

Toutefois les électeurs sont admis au vote aux heures fixées par le Gouverneur dans l'arrêté de convoca-

EERSTE ARTIKEL.

De paragrafen 1 en 2 van artikel 38 der wet van 18 Juni 1869 op de rechterlijke inrichting zooals dit werd gewijzigd bij artikel II der wet van 2 Juni 1884, bij de wet van 1 Mei 1895 en bij de eerste paragraaf van artikel 3 der wet van 2 Juni 1884, worden vervangen door de navolgende bepalingen:

ART. 38, §§ 1 en 2. — De kiezers worden aan hun eigen woning en schriftelijk opgeroepen door den Gouverneur der Provincie, in den loop der maand Juli en ten minste 5 dagen vóór dien der verkiezing.

Het oproepingsbesluit bepaalt den datum der verkiezing en den dag der mogelijke herstemming, volle zes dagen latende tusschen de eerste en de tweede stemming. Het bepaalt de uren op welke de kiezers toegang tot de stembus hebben, een tijdsverloop van ten minste 5 uren latende tusschen het aanvangen en het sluiten der stemming. Het wordt ten minste dertig dagen vóór de verkiezing in het *Staatsblad* afgekondigd.

ART. 3, § 1. — De kandidaten moeten worden voorgedragen ten minste volle 15 dagen vóór dien waarop de stemming moet plaats hebben.

ARTIKEL 2.

Artikel 9 der wet van 2 Juni 1884 wordt aangevuld door de navolgende bepaling :

Echter worden de kiezers tot de stembus toegelaten op de uren door den Gouverneur in het oproepings-

tion. A l'ouverture du scrutin ou au cours des opérations, le Président peut, s'il le juge utile, faire procéder à un appel des électeurs dans l'ordre où ils sont inscrits sur la liste affichée en vertu de l'article 41 de la loi du 18 juin 1869, complété par l'article 12 de la loi du 2 juin 1884.

L'appel terminé, les électeurs qui n'y ont pas répondu sont admis au vote jusqu'à l'heure fixée pour la clôture du scrutin. Cependant tout électeur se trouvant avant cette heure dans le local est encore admis au vote.

A mesure que les électeurs se présentent munis de leur lettre de convocation, le secrétaire pointe leur nom sur la liste d'appel; le Président ou un des scrutateurs qu'il désigne en agit de même sur une autre liste des électeurs, après vérification de la concordance des énonciations de la liste avec les mentions de la lettre de convocation. Les noms des électeurs non inscrits sur la liste électorale mais admis au vote par le bureau sont inscrits sur l'une et l'autre liste.

L'électeur qui n'est pas muni de sa lettre de convocation peut être admis au vote si son identité et sa qualité sont reconnues par le bureau.

Les électeurs sont admis dans la partie de la salle où siège le bureau aussitôt après la clôture du scrutin.

besluit bepaald. Bij het aanvangen der stemming of in den loop der verrichtingen, kan de Voorzitter, indien hij het nuttig acht, doen overgaan tot de afroeping der kiezers, naar de volgorde waarin ze zijn ingeschreven op de lijst aangeplakt uit kracht van artikel 41 der wet van 18 Juni 1869, aangevuld door artikel 12 der wet van 2 Juni 1884.

Zoodra de afroeping is geëindigd, worden de kiezers, die er niet op geantwoord hebben, tot de stemming toegelaten tot aan het voor 't sluiten der stemming bepaalde uur. Evenwel wordt elke kiezer, die zich vóór dat uur in het lokaal bevindt, nog tot de stemming toegelaten.

Naarmate de kiezers zich aanbieden, van hunnen oproepingsbrief voorzien, stipt de secretaris hunnen naam aan op de afroepingslijst; de Voorzitter, of een van de stemopnemers dien hij aanwijst, doet dat ook op eene andere kiezerslijst, na vaststelling dat er overeenstemming is tusschen de vermeldingen die op de lijst en degene die in den oproepingsbrief voorkomen. De namen van de niet op de kiezerslijst ingeschreven maar tot de stemming door het bureel toegelaten kiezers worden op beide lijsten gebracht.

De kiezer, die niet is voorzien van zijnen oproepingsbrief, kan tot de stemming worden toegelaten indien zijne identiteit en zijne kiesbevoegdheid door het bureel worden erkend.

Onmiddellijk na het sluiten der stemming, hebben de kiezers toegang tot het gedeelte der zaal waar het bureel zitting houdt.

A. VERSPREEUWEN.

OCTAVE SELB.

R. STEENACKERS.

E. DELANNOY.